

Teknisk gennemgang af lovforslag om ATP (L 196)

26. april 2021

Disposition for teknisk gennemgang af L 196

1. Baggrund om lovforslaget

- a. Formål
- b. Proces

2. Ændringer i lovforslaget i forhold til forretningsmodel og udbetalingsbonus

- a. Markedsbidrag
- b. Afdækningsstrategi
- c. Udbetalingsbonus

3. Opsamlende - overordnet tilsyn med ATP

1. Baggrund om lovforslaget - formål

Formål

"...ATP kan skabe de bedst mulige realværdisikrede pensioner til medlemmerne, og at det sker med behørigt hensyn til ATP's rolle om at levere økonomisk grundtryghed i form af garanterede, livslange pensioner til ATP's medlemmer i tillæg til folkepensionen.."

"...tilpasse ATP's forretningsmodel til en længere periode med forventede lave renter og afkast..."

Forventet effekt ifølge ATP (worst case, typisk, best case)

For det ældre medlem (1965): 0, 3, 9 pct.

For 35-årigt medlem (1985): 11, 17, 36 pct.

For det yngre medlem (2000): 13, 43, 89 pct.

1. Baggrund om lovforslaget - proces (I)

- **ATP's bestyrelse, herunder arbejdsmarkedets parter, indstiller ændringerne til beskæftigelsesministeren.**
- *ATP henvendte sig til ministeriet sommer 2020 med ønsket om ændringer som konsekvens af det vedvarende lave renteniveau.*
- *ATP's bestyrelses indstilling sendes efterår 2020. Indstillingen hviler på analyser og drøftelser i bestyrelsen, hvor arbejdsmarkedets parter er repræsenterede.*
- *ATP's forslag indeholder ny forrentningsmodel og brug af udbetalingsbonus.*
- *Desuden en række mindre tekniske justeringer af ATP-loven.*

1. Baggrund om lovforslaget - proces (II)

- **Beskæftigelsesministeriet er i tæt dialog med ATP og Finanstilsynet om ændringerne i lovforslaget – balance mellem afkast, risici og tilsyn.**
- *ATP fremsender i efteråret 2020 forslag til ny forrentningsmodel og brug af udbetalingsbonus - teknisk bidrag til udkast til lovbestemmelser udarbejdet af Kammeradvokaten.*
- *Løbende dialog og møder i efteråret 2020 og frem til i dag mellem Beskæftigelsesministeriet, Finanstilsynet og ATP om forslaget, som er suppleret af skriftlige bidrag fra Finanstilsynet og ATP.*
- *Dialog med Erhvervsministeriet i vinteren 2021 om ATP's særlige status i det danske pensionssystem.*
- *På baggrund af dialogen og høringsprocessen er der fremsat lovforslag om ændring af ATP-loven (L 196) den 24. marts 2021.*

2. Ændringer i lovforslaget

A. Markedsbidrag

B. Afdækningsstrategi

C. Udbetalingsbonus

} Ændring af
forretningsmodel

A. Markedsbidrag

Formålet med at indføre et markedsbidrag er at udvide ATP's muligheder for investering af garantibidraget med henblik på et højere afkast mod en større risiko.

- Lovforslaget indfører et nyt markedsbidrag, der kan udgøre op til 25 pct. af garantibidraget, mens den resterende del fortsat indgår som rentebidrag.
- Markedsbidraget kan anvendes i forventning om større afkast mod en større risiko. Det har fx betydning i det nuværende rentemiljø, hvor afkast for rentebidrag er lavt eller negativt, og medlemmernes garanterede midler risikerer at falde i værdi.
- Risikoen i det nye markedsbidrag aftrappes frem mod pensionsalderen.
- Finanstilsynet skal ikke føre særskilt tilsyn med risikoen. Det svarer til, at Finanstilsynet heller ikke i dag har en tilsynsforpligtelse i forhold til risikoen i investeringsporteføljen, hvor ATP i dag også påtager sig markedsrisiko.

 Se også lovforslagets alm. bemærkninger afsnit 2.1 og de særlige bemærkninger til nr. 4.

B. Afdækningsstrategi (I)

Formålet med den nye afdækningsstrategi er at investere en del af afdækningsporteføljen med større risiko mod et forventet højere afkast. ATP får desuden større mulighed for ansvarlige investeringer bl.a. i den grønne omstilling.

- ATP's afdækningsportefølje er i dag investeret meget sikkert i bl.a. obligationer, der til gengæld har lave afkast.
- Med lovforslaget får ATP mulighed for at investere en del af afdækningsporteføljen med større risiko.
- Ændringen sker ved, at ATP's forpligtelser regnskabsteknisk skal ændres og opgøres på en ny måde. Det sker ved at indføre et såkaldt illikviditetsspænd til diskonteringskurven, som tager hensyn til, at ATP's forpligtelser i høj grad er illikvide og derfor har en lavere værdi.
- Gennem denne ændrede opgørelse tilvejebringes midler, der kan investeres i aktiver med større risiko, fx aktier.

 Se også lovforslagets alm. bemærkninger afsnit 2.2.1.2/2.2.2.2. og de særlige bemærkninger til nr. 4.

B. Afdækningsstrategi (II)

Tilsynet med en ny afdækningsstrategi

- Den nye afdækningsstrategi forudsætter, at der fastsættes nye regnskabsregler for ATP i en bekendtgørelse på Finanstilsynets område.
- Den nye afdækningsstrategi medfører en større kompleksitet i ATP's investeringsforretning og dermed også i det, som Finanstilsynet skal føre sit tilsyn med.
- Finanstilsynet har oplyst, at de i dialogen med ATP om de nye regnskabsregler vil have fokus på, om der kan skabes den nødvendige klarhed over rammerne for brugen af et illikviditetsspænd, og på Finanstilsynets tilsynsforpligtelse i forhold til hensættelsernes tilstrækkelighed.
- ATP skal desuden fastsætte nye risikomål, som Finanstilsynet vil vurdere nærmere i forlængelse af dialogen med ATP om regnskabsreglerne.

C. Udbetalingsbonus

Formålet med ændringerne er at lovfastsætte mulighederne for, at ATP i lange perioder med lav fast forrentning kan realværdisikre pensionister via udbetalingsbonus selvom der ikke kan udloddes generel bonus.

- Det klargøres, at ATP som udgangspunkt skal udlodde bonus til alle medlemmer.
- ATP får mulighed for undtagelsesvist at udbetale bonus udelukkende til pensionistmedlemmer såfremt, at:
 - 1) det ikke er muligt at udlodde bonus til alle medlemmer.
 - 2) der med udbetalingen tilstræbes en realværdisikring.
 - 3) bonusgraden er over 10, men under 20 pct.
 - 4) ATP's bestyrelse vurderer, at det er forsvarligt i forhold til ATP's fremadrettede muligheder for at tilstræbe realværdisikring via samme procentvise opskrivning til alle medlemmer.
- Ændringen indebærer isoleret set en risiko for omfordeling fra yngre til ældre.

 Se også lovforslagets alm. bemærkninger afsnit 2.2.1.1./2.2.2.1. og de særlige bemærkninger til nr. 4.

- **Bonusgrad =**
- **Bonuspotentiale**
*(frie midler
20 pct. af medlemsbidrag)*

- **Garanteret pension**
*(hensættelser: rentebidrag
og markedsbidrag,
80 pct. af medlemsbidrag)*

C. Udbetalingsbonus – tilsyn

- Med ændringen vil Finanstilsynet fortsat føre tilsyn med rimeligheden i udlodningen af generel bonus. Denne rimelighedsvurdering baserer sig på en opgørelse af, om de nuværende optjente midler fordeles forholdsmæssigt ens for alle medlemmerne.
- Ved udbetalingsbonus til pensionister vil Finanstilsynet ikke føre tilsyn med rimeligheden, men derimod med om udbetalingen er indenfor rammerne fastsat i lovforslaget.
- ATP's bestyrelse har ansvaret for en rimelighedsvurdering, der baserer sig på, om ikke-pensionerede medlemmer kan forvente den samme procentvise opskrivning af pensionsudbetalingen på et senere tidspunkt (vurdering af fremtidige afkast).

 Se også lovforslagets alm. bemærkninger afsnit 2.2.1.1./2.2.2.1. og de særlige bemærkninger til nr. 4.

3. Opsamlende - tilsynet med ATP

Lovforslaget ændrer ikke i det generelle område for Finanstilsynets tilsyn, men ændringerne har betydning for tilsynet på de områder, der ændres.

- ATP's ændrede forretningsmodel skal indarbejdes i regnskabsbekendtgørelse, som skal udstedes af Finanstilsynet.
- Klare rammer i lovforslaget for ATP's brug af udbetalingsbonus, og dermed også for Finanstilsynets tilsyn.
- ATP's bestyrelse har fortsat ansvaret for investeringer og risikoniveau.

 Se også Beskæftigelsesministeriets notat om Finanstilsynets rolle og høringsnotat til Finanstilsynets interne hørings svar, der tidligere er sendt til Beskæftigelsesudvalget.